

Załącznik nr 5

Wymogi ubezpieczeniowe dla Wykonawcy robót budowlanych

1. WYKONAWCA w ramach CENY KONTRAKTOWEJ zobowiązany jest, z zastrzeżeniem pkt. 6, do zawarcia i zapewnienia ciągłości ochrony w okresie realizacji UMOWY następujących umów ubezpieczeń:

- 1.1. **ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub posiadanego mienia (OC);**
- 1.2. **ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej (OCZ) – o ile w ramach UMOWY wykonywane będą samodzielne czynności zawodowe w zakresie projektowania, z możliwością uwzględnienia ochrony w omawianym zakresie w ramach umowy ubezpieczenia OC, o której mowa powyżej, przy utrzymaniu odrębności limitu ochrony.**

W przypadku zawarcia UMOWY przez KONSORCJUM [wykonawców] wymóg dotyczący zawarcia powyższych ubezpieczeń będzie uznany za spełniony poprzez:

- a) zawarcie jednej umowy ubezpieczenia przez KONSORCJUM, w ramach której ochrona ubezpieczeniowa uwzględniać będzie odpowiedzialność każdego członka KONSORCJUM (współubezpieczeni);
- b) przedstawienie przez każdego członka KONSORCJUM umowy ubezpieczenia z zakresem ochrony odpowiadającym czynnościom realizowanym przez dany podmiot w ramach UMOWY, spełniające wszystkie wymogi określone poniżej.

2. **Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (OC)** zostanie zawarte i utrzymane w mocy przez cały okres związania UMOWĄ, z sumą gwarancyjną w wysokości 5 000 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia. Ubezpieczenie OC obejmuje ochroną odpowiedzialność ponoszoną z tytułu czynów niedozwolonych (odpowiedzialność deliktowa) oraz niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa), jak również odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez produkt bądź wykonaną usługę. Zakres ochrony ubezpieczenia OC powinien obejmować szkody osobowe i szkody rzeczowe, zarówno w postaci poniesionych strat (damnum emergens), jak i utraconych korzyści (lucrum cessans), powstałe w okresie ubezpieczenia. Ochrona ubezpieczeniowa w ramach ubezpieczenia OC będzie dodatkowo obejmować:

- 2.1. szkody wyrządzone rażącym niedbalstwem;
- 2.2. szkody wyrządzone wzajemnie pomiędzy ubezpieczonymi (OC wzajemna) – w przypadku współubezpieczenia KONSORCJUM;
- 2.3. szkody wyrządzone przez podwykonawców;
- 2.4. szkody nie będące następstwem szkód osobowych, ani szkód rzeczowych (tzw. czyste straty finansowe) z limitem odpowiedzialności min. 500 000,00 zł;
- 2.5. szkody spowodowane wadą produktu;
- 2.6. szkody polegające na poniesieniu kosztów dodatkowych na demontaż wadliwego produktu oraz montaż produktu wolnego od wad, z limitem odpowiedzialności min. 500 000,00 zł;
- 2.7. szkody powstałe po przekazaniu przedmiotu pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy (completed operations);
- 2.8. szkody spowodowane wibracją, osunięciem lub zapadaniem się ziemi, z limitem odpowiedzialności min. 500 000,00 zł;
- 2.9. szkody wyrządzone w drzewostanie lasów i parków lub w uprawach rolnych, z limitem odpowiedzialności min. 500 000,00 zł;
- 2.10. szkody powstałe w instalacjach podziemnych – w przypadku gdy w związku z realizacją ROBÓT wystąpi omawiane ryzyko;
- 2.11. szkody powstałe w mieniu powierzonym lub przekazanym, będącym w pieczy lub pod nadzorem – w przypadku gdy w związku z realizacją ROBÓT wystąpi omawiane ryzyko, z limitem odpowiedzialności min. 500 000,00 zł;

- 2.12. szkody powstałe w mieniu będącym przedmiotem usługi, naprawy, obróbki – w przypadku gdy w związku z realizacją ROBÓT wystąpi omawiane ryzyko (rozszerzenie nie dotyczy podstawowego zakresu wykonywanych na mocy UMOWY ROBÓT, które to czynności stanowią przedmiot ochrony w ramach zakresu podstawowego), z limitem odpowiedzialności min. 500 000,00 zł;
 - 2.13. szkody wyrządzone przez prace wyburzeniowe, rozbiórkowe lub w związku z użyciem młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów – w przypadku gdy w związku z realizacją ROBÓT wystąpi omawiane ryzyko;
 - 2.14. szkody wyrządzone przez pojazdy mechaniczne nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu OC – w przypadku gdy w związku z realizacją ROBÓT wystąpi omawiane ryzyko;
 - 2.15. szkody wyrządzone podczas prac ładunkowych;
 - 2.16. szkody powstałe w środowisku naturalnym lub w związku z zanieczyszczeniem środowiska substancjami szkodliwymi wynikłe wskutek zdarzenia o charakterze nagłym i przypadkowym, w tym zanieczyszczania powietrza, wody, gruntów, drzewostanu lasów i parków, z limitem odpowiedzialności co najmniej 500 000,00 zł;
 - 2.17. Franszyza lub udział własny będą ustalone na rozsądnym poziomie rynkowym, w wysokości nieprzekraczającej 10 000,00 zł dla szkód rzeczowych, 10% odszkodowania, nie mniej niż 10 000,00 zł dla czystych strat finansowych, z zastrzeżeniem braku franszyzy i udziałów własnych w odniesieniu do szkód osobowych.
3. **Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej zawodowej (OCZ)** – wymagane o ile w ramach UMOWY wykonywane będą samodzielne czynności zawodowe w zakresie projektowania / nadzoru autorskiego - zostanie zawarte i utrzymane w mocy przez cały okres realizacji prac wynikających z UMOWY, z sumą gwarancyjną w wysokości 2 000 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia. Ubezpieczenie OCZ obejmie ochroną odpowiedzialność WYKONAWCY lub osób, którymi posługuje się on w związku z realizacją UMOWY (PODWYKONAWCÓW) w zakresie wszelkich samodzielnych czynności projektowych, w tym czynności nadzoru autorskiego realizowanych na mocy UMOWY. Ochroną objęta będzie odpowiedzialność z tytułu czynów niedozwolonych (odpowiedzialność deliktowa) oraz niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa), w związku z nieprawidłowymi działaniami lub zaniechaniami mającymi miejsce w okresie ubezpieczenia (act committed). Zakres ochrony ubezpieczenia OCZ powinien obejmować szkody osobowe, szkody rzeczowe oraz czyste straty finansowe, zarówno w postaci poniesionych strat (damnum emergens), jak i utraconych korzyści (lucrum cessans). Rodzaj ubezpieczonej działalności będzie zgodny z zakresem prac i usług wynikających z UMOWY. Ochrona ubezpieczeniowa zostanie dodatkowo rozszerzona na:
- 3.1. szkody wyrządzone rażącym niedbalstwem;
 - 3.2. wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczonego, w zakresie obejmującym realizowane przez nich prace;
 - 3.3. koszty przebudowy przedmiotu prac projektowych w związku z wadliwością projektu;
 - 3.4. polegające na konieczności poniesienia przez osoby trzecie (w tym ZAMAWIAJĄCEGO) kosztów w związku z nałożonymi karami, grzywnami, sankcjami, odszkodowaniami, należnościami, o ile wynikają z uchybień ubezpieczonego, z limitem odpowiedzialności min. 250 000,00 zł;
 - 3.5. szkody spowodowane niedotrzymaniem planowanych terminów lub kosztów, o ile stanowi ono następstwo uchybienia ubezpieczonego, z limitem odpowiedzialności min. 250 000,00 zł;
 - 3.6. szkody powstałe w środowisku naturalnym lub w związku z zanieczyszczeniem środowiska, z limitem odpowiedzialności min. 1 000 000,00 zł;
 - 3.7. Franszyza lub udział własny będą ustalone na rozsądnym poziomie rynkowym w wysokości nieprzekraczającej 10 000,00 zł dla szkód rzeczowych, 10% odszkodowania, nie mniej niż 10 000,00 zł dla czystych strat finansowych, z zastrzeżeniem braku franszyzy i udziałów własnych w odniesieniu do szkód osobowych.
4. Zastosowanie w umowach ubezpieczeń, o których mowa powyżej klauzul restrykcyjnych, dodatkowych lub obniżonych limitów odpowiedzialności, podwyższonych poziomów fransyz lub wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela niezgodnego z dobrym standardem rynkowym każdorazowo wymagać będzie zgody ZAMAWIAJĄCEGO.

5. WYKONAWCA ma obowiązek przedstawienia ZAMAWIAJĄCEMU, nie później niż w terminie podpisania UMOWY, dokumentów ubezpieczenia (lub kopii polis ubezpieczeniowych, certyfikatów) wraz z mającymi do nich zastosowanie warunkami, potwierdzających że wymagane ubezpieczenia zostały zawarte i są obowiązujące, wraz z dowodami, że zostały prawidłowo opłacane.
6. WYKONAWCA może przedłożyć polisy o których mowa powyżej z krótszym okresem ubezpieczenia względem całego wymaganego okresu ubezpieczenia. ZAMAWIAJĄCY zastrzega, że w takim przypadku WYKONAWCA zobowiązany jest do odnowienia ubezpieczeń albo zawarcia innej/innych umów ubezpieczenia spełniających wymagane parametry zakresowe, przy utrzymaniu ciągłości ochrony ubezpieczeniowej realizowanych ROBÓT. Kopie dokumentów potwierdzających odnowienie lub zawarcie nowej umowy ubezpieczenia WYKONAWCA zobowiązany jest przedstawić do zatwierdzenia przez ZAMAWIAJĄCEGO nie później niż na 7 dni przed końcem okresu ubezpieczenia polis zaakceptowanych przez ZAMAWIAJĄCEGO. W przypadku zaniechania wykonania obowiązku, o którym mowa powyżej ZAMAWIAJĄCY będzie uprawniony:
 - 6.1. uzyskać ubezpieczenie na koszt WYKONAWCY, a roszczenie o zwrot wydatków poniesionych na ubezpieczenie WYKONAWCY potrącić z WYNAGRODZENIA lub zaspokoić z ZABEZPIECZENIA lub
 - 6.2. powstrzymać się od zapłaty jakiegokolwiek należnej części WYNAGRODZENIA, co nie będzie stanowić ani zwłoki, ani opóźnienia ZAMAWIAJĄCEGO bądź wezwać WYKONAWCĘ do przedstawienia kopii stosownych polis ubezpieczeniowych oraz potwierdzenia terminowego wpłacania składek wyznaczając do tego czas nie krótszy niż 2 DNI ROBOCZE, a po bezskutecznym upływie tego terminu – odstąpić od UMOWY (w całości lub w zakresie świadczeń nieodebranych do dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu).
7. Treść umów ubezpieczenia (polis) oraz mających do nich zastosowanie warunków ogólnych, do których zawarcia obowiązany jest WYKONAWCA będą przedmiotem zatwierdzenia przez ZAMAWIAJĄCEGO. Jeżeli ubezpieczenia, do których zawarcia obowiązany jest WYKONAWCA spełnią wymagania określone w UMOWIE, ZAMAWIAJĄCY nie może odmówić zatwierdzenia lub wstrzymywać jego udzielenia. Jeżeli w terminie 14 dni od doręczenia kompletu dokumentów do zatwierdzenia ZAMAWIAJĄCY nie przekaże na piśmie odpowiednio informacji o udzieleniu zatwierdzenia lub nie wskaże w jakim zakresie przedłożone dokumenty nie spełniają wymogów UMOWY, uznaje się, iż zatwierdzenie zostało udzielone.
8. Na każde żądanie ZAMAWIAJĄCEGO, WYKONAWCA w terminie 3 dni od zgłoszenia takiego żądania przedstawi kopię stosownych dokumentów ubezpieczenia oraz potwierdzenie terminowego wpłacania składek. W przypadku zaniechania wykonania obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzednim ZAMAWIAJĄCY będzie uprawniony:
 - 8.1. uzyskać ubezpieczenie na koszt WYKONAWCY, a roszczenie o zwrot wydatków poniesionych na Ubezpieczenie WYKONAWCY potrącić z WYNAGRODZENIA lub zaspokoić z ZABEZPIECZENIA lub
 - 8.2. powstrzymać się od zapłaty jakiegokolwiek należnej części CENY KONTRAKTOWEJ, co nie będzie stanowić ani zwłoki, ani opóźnienia ZAMAWIAJĄCEGO bądź wezwać WYKONAWCĘ do przedstawienia kopii stosownych polis ubezpieczeniowych oraz potwierdzenia terminowego wpłacania składek wyznaczając do tego czas nie krótszy niż 3 DNI ROBOCZE, a po bezskutecznym upływie tego terminu – odstąpić od UMOWY (w całości lub w zakresie świadczeń nieodebranych do dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu).
9. W przypadku, gdy wydłużenie terminu realizacji UMOWY nastąpi z przyczyn leżących po stronie WYKONAWCY koszt wszystkich związanych z taką sytuacją koniecznych ubezpieczeń uzupełniających, w szczególności przedłużenia okresu ubezpieczenia, ponosi WYKONAWCA.
10. Niezależnie od miejsca wystąpienia szkody, całkowitej lub częściowej uprawnionym do otrzymania odszkodowania będzie STRONA UMOWY, która ponosi ryzyko uszkodzenia lub utraty mienia dotkniętego szkodą.

